

Miljöutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om oljeskyddsfonden

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om oljeskyddsfonden (RP 189/2018 rd): Ärendet har remitterats till miljöutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Merja Huhtala, miljöministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det ändringar i lagen om oljeskyddsfonden. I lagen görs ändringar som föranleds av lagen om upphävande av lagen om bekämpning av oljeskador och lagen om ändring av räddningslagen och som avser överföring av ledningsansvaret vid bekämpning av miljöskador.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2019.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring och temporär ändring av räddningslagen och till vissa andra lagar (RP 18/2018 rd) innehåller bestämmelser om att den högsta ledningen, styrningen och övervakningen av bekämpning av oljeskador och fartygskemikalieolyckor förs över från miljöministeriet till inrikesministeriet. Förvaltningsutskottet godkände ett betänkande om proposition RP 18/2018 rd och den kompletterande propositionen RP 138/2018 rd den 5 december 2018.

I den proposition som miljöutskottet behandlar i det här betänkandet föreslås lagtekniska ändringar som föranleds av ändringen av räddningslagen och upphävandet av lagen om bekämpning av oljeskador och som avser överföring av ledningsansvaret vid bekämpning av miljöskador. Allmän styrning, uppföljning och utveckling av efterbehandling av oljeskador kommer fortfarande att höra till miljöministeriet.

Betänkande MiUB 16/2018 rd

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget med tekniska ändringar som föranleds av ändringen av räddningslagen, det vill säga genom att hänvisningen till den gamla räddningslagen stryks.

Men hänvisning till sitt tidigare utlåtande i frågan (MiUU 11/2018 rd) understryker utskottet att oljeskyddsfonden spelar en stor roll för det praktiska arbetet för beredskap inför och bekämpning av oljeskador. Räddningsverken bekostar ungefär 80 procent av den utrustning och den utbildning de behöver för sin beredskap inför oljeskador med ersättningar från oljeskyddsfonden. När sekundära ansvarssystem utvecklas bör det fortfarande ställas som mål att lösningen ska vara förenlig med principen om att förorenaren betalar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 189/2018 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om oljeskyddsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) 13 och 17—19 §, sådana de lyder delvis ändrade i lag 1674/2009, som följer:

13 §

Kostnader för bekämpning och återställande

Sådana kostnader för bekämpning av och återställande efter en oljeskada som berättigar till i 10 § avsedd ersättning är

- 1) kostnader för de behövliga åtgärder som någon har vidtagit för att avvärja en oljeskada som hotar honom eller henne,
- 2) kostnader och skador orsakade av oljebekämpningsåtgärder enligt räddningslagen (//),
- 3) skäligen kostnader för återställande av oljeförorenad miljö, samt
- 4) kostnader för nödvändiga utredningar för bekämpningsåtgärder enligt 2 punkten eller för återställande enligt 3 punkten.

Kostnader för bekämpning som avses i 1 mom. 2 punkten är löner för personer som anställts tillfälligt för bekämpningsåtgärder och för den ordinarie bekämpningspersonalen, kostnader

Betänkande MiUB 16/2018 rd

för att anskaffa, använda och transportera förnödenheter som behövs i bekämpningsarbetet och andra liknande extra kostnader på grund av bekämpningen samt värdet av eller värdeminskningen på de förnödenheter, anläggningar, utrustningar och andra motsvarande bruksföremål som förbrukats eller fördärvats under bekämpningsarbetet.

17 §

Ersättning för anskaffning av bekämpningsmateriel och för upprätthållande av bekämpningsberedskapen

Ur oljeskyddsfonden betalas ersättning till det lokala räddningsväsendet i enlighet med planen för bekämpning av oljeskador som avses i 47 § i räddningslagen för

1) kostnader för anskaffning av bekämpningsmateriel; en förutsättning för att en enskild anskaffning av bekämpningsmateriel för mer än 85 000 euro ska ersättas är att oljeskyddsfondens styrelse på förhand har godkänt anskaffningen,

2) kostnader för upprätthållande av bekämpningsberedskapen.

Om materielen för bekämpning av oljeskador inte enligt bekämpningsplanen uteslutande är avsedd för bekämpning av oljeskador, ersätts kostnaderna för anskaffning och drift enbart till den del som motsvarar användningen av materielen för bekämpning av oljeskador enligt bekämpningsplanen. En större andel av anskaffningskostnaderna än vad som motsvarar bruket av materielen för bekämpning av oljeskador kan dock ersättas ur oljeskyddsfonden, om detta är motiverat för att bekämpningsberedskapen ska bli tillräcklig.

Ur oljeskyddsfonden kan, inom ramen för dispositionsplanen för fondmedlen, beviljas ersättning i förskott för de kostnader som upprätthållandet av bekämpningsberedskapen orsakar under ett kalenderår. Den slutliga ersättningen beviljas efter det att en utredning över de faktiska slutliga kostnaderna har företetts.

18 §

Av provning beroende ersättning för anskaffning av bekämpningsmateriel och för upprätthållande av bekämpningsberedskap

Ur oljeskyddsfonden kan staten betalas ersättning för i räddningslagen avsedda kostnader för anskaffning av materiel för bekämpning av fartygsoljeskador och för upprätthållande av bekämpningsberedskapen.

Ur oljeskyddsfonden kan dessutom landskapet Åland betalas ersättning för kostnader för anskaffning av materiel för bekämpning av fartygsoljeskador.

19 §

Av provning beroende bidrag

Ur oljeskyddsfonden kan bidrag beviljas

1) det lokala räddningsväsendet eller kommunen för uppförande eller hyrande av en lagerbyggnad avsedd för förvaring av oljebekämpningsmateriel,

Betänkande MiUB 16/2018 rd

2) en i 22 c § i räddningslagen avsedd ägare till en hamn eller inrättning för anskaffning av materiel för bekämpning av oljeskador,

3) för annan än i 1 och 2 punkten avsedd verksamhet som behövs för bekämpning av oljeskador eller för upprätthållande av bekämpningsberedskapen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 5.12.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Satu Hassi gröna
vice ordförande Silvia Modig vänst
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Petri Honkonen cent
medlem Olli Immonen saf
medlem Pauli Kiuru saml
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Eeva-Maria Maijala cent
medlem Sanna Marin sd
medlem Sari Multala saml
medlem Saara-Sofia Sirén saml
medlem Ari Torniainen cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.